

Beslutningsforslag nr. **B 116**

Folketinget 2012-13

Fremsat den 10. april 2013 af Stine Brix (EL) og Jørgen Arbo-Bæhr (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om fjernelse af transkønnede fra sygdomslisten over psykiske lidelser

Folketinget opfordrer regeringen til at fjerne kategorien transseksuelle fra sundhedsvæsenets klassifikationssystem, hvor transpersoner klassificeres i kategorien »psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser«.

Bemærkninger til forslaget

En persons kønsidentitet er ikke i sig selv en medicinsk eller psykiatrisk lidelse og skal ikke behandles eller betragtes som sådan, og transkønnethed hører derfor ikke hjemme i sundhedsvæsenets klassifikationssystem. Inklusionen på listen over psykiatriske lidelser må betragtes som forældet og stødende for de transpersoner, der søger behandling i sundhedssystemet, og bør fjernes derfra. Det følger af forslaget, at der derfor heller ikke automatisk skal foretages en psykiatrisk udredning eller diagnosticering for transkønnethed som betingelse for eller som led i kønskorrigerende behandling.

Europarådets menneskerettighedskommissær, Thomas Hammarberg, udtalte i 2009, at det hverken ud fra et menneskeretligt eller sundhedsfagligt perspektiv er nødvendigt at give transkønnede en psykiatrisk diagnose forud for adgang til behandling. Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner (LGBT Danmark) og Amnesty International har ligeledes rejst krav om, at transsekseksualitet fjernes fra diagnoselisten over psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser.

Det har fra Sundhedsstyrelsens side været fremhævet, at det er nødvendigt, at indikationen for transkønnedes behandling kan kodes i sundhedsvæsenets systemer, samt at klassifikationen rummer andre raske patientgrupper, f.eks. gravide og raske nyfødte, og at klassifikationen derfor ikke får sundhedsvæsenet til at betragte transkønnede som psykisk syge. Det er imidlertid ikke sådan, at gravide og raske nyfødte står listet under »psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrel-

ser«, sandsynligvis fordi man ville anse det for upassende og fagligt ukorrekt, og fordi patientgruppen næppe ville acceptere det. Samtidig er det muligt at bruge allerede eksisterende diagnosekoder i forbindelse med behandling af transkønnede.

Konkrete eksempler på alternative muligheder for at kode transkønnedes behandlingsbehov uden for klassifikationen »psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser« har flere gange været forelagt Sundhedsstyrelsen af interesseorganisationen LGBT Danmark. Behandlingen kan ifølge LGBT Danmark kodes på samme måde som behandlingen af andre mennesker, der har problemer med uønsket hårvækst, uønsket brystvækst eller uudviklede kønsdele på grund af eksempelvis hormonelle eller genetiske variationer.

Danmark har tre gange tidligere valgt at fravige WHO's sygdomsliste, bl.a. da Danmark fjernede homoseksualitet fra listen over psykiatriske lidelser i 1981, 10 år før WHO selv fjernede den fra sin.

Danmark er således ikke forpligtet af listen og kan manøvrere selvstændigt i forhold til den.

Enhedslisten ønsker at bemærke, at vi forventer yderligere ændringer og forbedringer af transpersoners juridiske og sociale rettigheder, herunder muligheden for juridisk kønsskifte uden forudgående kastration. Enhedslisten ser derfor frem til, at den nedsatte arbejdsgruppe på området afslutter sin arbejdsproces og kommer med anbefalinger til området.

Skriftlig fremsættelse

Stine Brix (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om fjernelse af transkønnede fra sygdomslisten over psykiske lidelser.

(Beslutningsforslag nr. B 116)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.